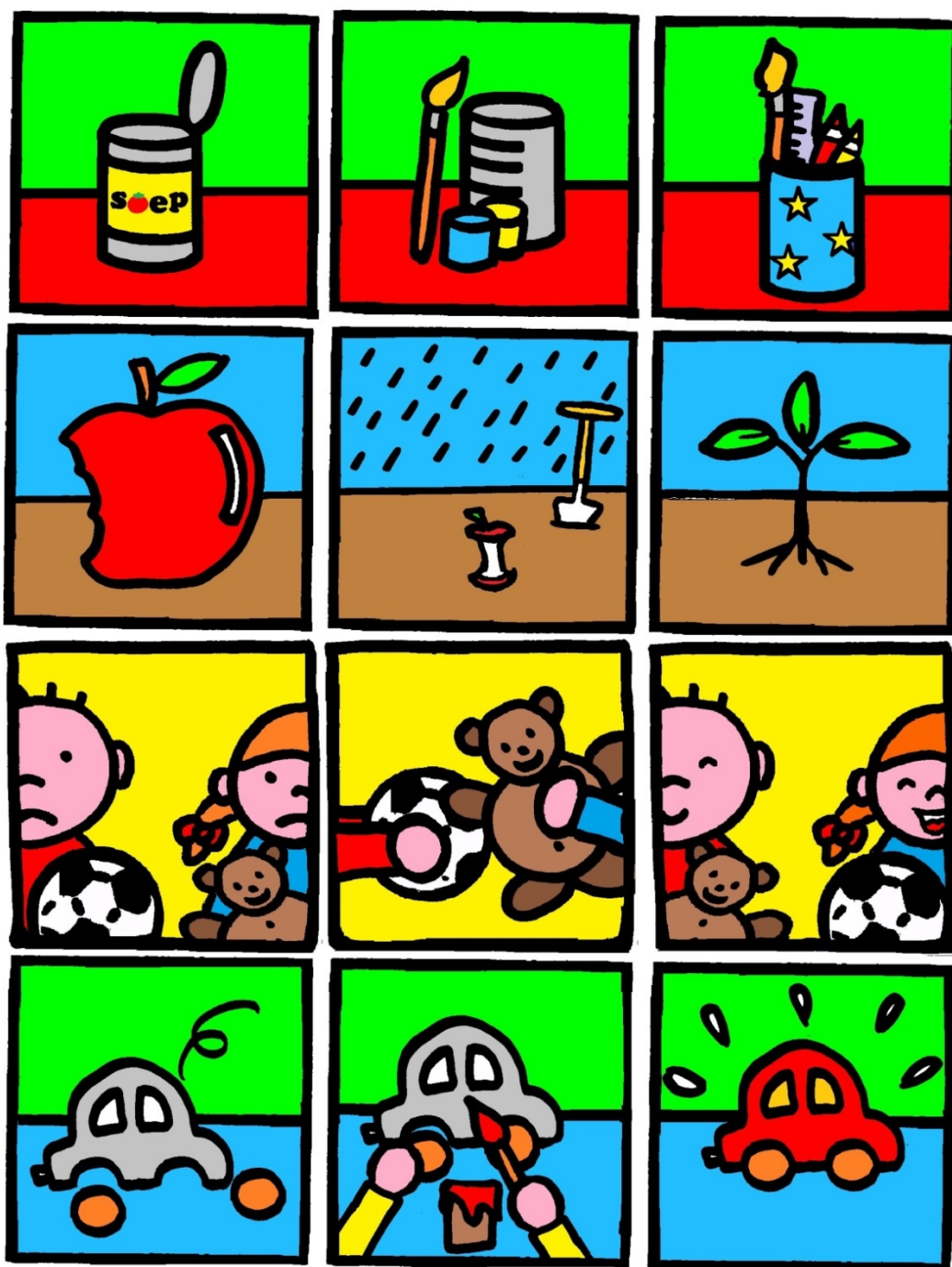

INSPIRATIEMAP 2016

OPNIEUW!

week van de buitenschoolse kinderopvang
van 24 tot en met 28 oktober 2016

Inhoud

1 Opnieuw	3
2 Definities	5
2.1 Ecologie?	5
2.2 Recycleren?	5
2.3 Duurzaamheid?	5
2.4 Repareren?	5
2.5 Ruilen?	5
3 Inspiratie voor activiteiten	6
3.1 Aan de slag	6
3.2 De kinderen	7
3.2.1 Voorlezen	7
3.2.2 Rijmen is fijn	9
3.2.3 Liefde voor muziek	11
3.2.4 Filosoferen	11
3.2.5 Expressieve prikkels	12
3.2.6 Spelprikkels	13
3.2.7 Creatieve Prikkels	15
3.2.8 Doe-het-zelf Prikkels	17
3.2.9 Kook Prikkels	20
3.3 De ouders	21
3.4 De buurt	22
3.5 Het team en de opvang	24
4 Wedstrijd	25
5 Promotiemateriaal	26
5.1 De affiche	26
5.2 Vlaggen en spandoeken	26
6 Contactpersonen : Leden Vlaams Platform Buitenschoolse Opvang	27

1 Opnieuw

We leven in het Westen in een **consumptiemaatschappij**. We verdienen centen en spenderen deze aan **snufjes** en **luxeartikelen** die we soms niet echt nodig hebben. Met deze extraatjes geven we onszelf een zekere status. We kunnen ermee pronken.

Onze kinderen groeien op in een omgeving waar mensen graag nieuwe spullen kopen. Voor veel kinderen is dit de norm. Ze stellen zich er geen vragen bij.

In onze samenleving zijn heel veel consumptieartikelen beschikbaar. Door de digitale wereld zijn al deze consumptiemiddelen ook maar enkele klikken van ons verwijderd. Je kan het zo gek niet bedenken, of je vindt het wel online en je kan het vaak gratis laten leveren aan huis. Om de economie en de welvaart op het bereikte hoge peil te houden, is het ook noodzakelijk dat mensen veel extraatjes blijven kopen. Advertenties en reclame op tv, op internet en op straat zorgen ervoor dat we de nieuwste snufjes overal te zien krijgen en willen kopen.

Omdat we zo veel kopen, hebben we vaak een overvloed aan dingen die we niet echt nodig hebben. Er wordt dan ook enorm **veel weggegooid**: zaken die niet goed meer werken, die verouderd zijn, die we te veel hebben of die gewoonweg niet meer hip zijn. In de plaats kopen we dan weer nieuwe dingen. Deze maatschappij wordt ook wel eens de '**wegwerpmaatschappij**' genoemd: we kopen, werpen weg en kopen steeds opnieuw dezelfde spullen.

Sinds enkele jaren komt **hiertegen reactie** van mensen die zich bewust worden van de **negatieve effecten** van deze manier van leven op onszelf, de natuur en de wereld die we willen bieden aan onze kinderen in de toekomst. De **afvalberg** wordt langzaamaan onoverzichtelijk. De desastreuze gevolgen voor de planeet worden met grafieken en cijfers in beeld gebracht. Steeds maar kopen maakt ons daarenboven helemaal niet gelukkiger, integendeel. We kunnen zo niet verder doen, de wereld kan dit niet meer aan. Er komt een ecologisch bewustzijn, een trend om te gaan '**consuminderen**' en om duurzaam om te gaan met de dingen die we hebben en die we kopen.

Het **Vlaams Platform Buitenschoolse opvang** wil aan dit 'consuminderen' een steentje bijdragen. Aan de hand van allerlei leuke spelletjes, uitdagingen en een wedstrijd **sensibiliseren** we tot meer **bewust omgaan met het milieu, speelgoed, kledij, eten en drinken enz.** Via creatieve, spannende of actieve werkvormen maken de kinderen, de ouders, de medewerkers en de buurt kennis met het belang van **ecologie, recycleren, duurzaamheid** en **hergebruik** van materialen. Met de liedjes, rijmpjes, spelletjes en nuttige tips willen we jou een duwtje in de rug geven om tijdens deze **Week van de Buitenschoolse Opvang** de waarde van onze planeet en van onze toekomst in de verf te zetten. Maar hou je zeker niet in, wees creatief en bouw verder op alle inspiratie die je hier kan opdoen! Maak er een ongelooflijke en onvergetelijke week van, samen met alle kinderen en volwassenen die bij de opvang betrokken zijn.

Uiteraard moeten we zelf eerst in eigen boezem kijken. We stellen vast dat er ondertussen al **heel wat inspiratiemappen** onder het stof liggen. Inderdaad, we vieren dit jaar reeds de 16^e editie van de Week van de Buitenschoolse opvang. Een gelegenheid om eens terug te kijken op alle superfijne IBO-dagen, Weken van het IBO en de Weken van de Buitenschoolse Opvang die er ondertussen al geweest zijn. Al deze inspiratiemappen bevatten een schat aan

creatieve ideeën, dol fijne spelletjes, superstoere activiteiten en razend spannende uitdagingen. Dit kunnen we niet verloren laten gaan, deze schat willen we van onder het stof halen en speciaal voor jullie een tweede leven geven!

Hieronder een overzicht van de voorbije jaren:

- 2005: GEKROOND!
- 2006: BEESTIG LEUK
- 2007: Mmmmm...!
- 2008: BEWEEG!
- 2009: ANDERS GEWOON – GEWOON ANDERS
- 2010: BUITEN-SPEL
- 2011: GOED ZO!
- 2012: HIHAHUMOR
- 2013: ALLEMAAL SAMEN!
- 2014: HOKUS SPROOKUS!
- 2015: GELUK(t)!

Je kan deze inspiratiemappen allemaal terugvinden op www.bloggen.be/vlaamsplatform

2 Definities

Voor we echt van start gaan toch nog enkele verduidelijkingen.

Wat is ...

2.1 Ecologie?

Ecologie is de wetenschap die onderzoekt hoe planten en dieren in verhouding staan tot elkaar en hun omgeving.

2.2 Recycleren?

Het terugwinnen en opnieuw gebruiken van materialen en energie uit afval noemen we recycleren.

2.3 Duurzaamheid?

Duurzaamheid is het streven om verstandig met energiebronnen en het milieu om te gaan.

2.4 Repareren?

Het weer in orde brengen, zorgen dat het heel wordt, herstellen, dat noemen we repareren.

2.5 Ruilen?

Ruilen is het direct uitwisselen van goederen, diensten of producten, zonder dat er gebruik gemaakt wordt van een vergelijkende standaard als geld, goud, olie, aandelen, graan of een ander ruilmiddel.

3 Inspiratie voor activiteiten

3.1 Aan de slag

Hoe kan je aan de slag gaan met de activiteiten hier beschreven in de inspiratiemap?

- ✓ Je kan een *activiteit organiseren* die je leuk vindt
- ✓ Je kan de verschillende symbolen van de affiche uitknippen en *verstoppen*. Vinden de kinderen een bepaald symbool, kan je rond dit thema een activiteit organiseren.
Bijvoorbeeld, een kind vindt het symbool met het conservenblik, je zoekt en doet een fijne activiteit met de kinderen rond het thema recyclen.
<https://www.youtube.com/watch?v=UWfm4uneVv4>
- ✓ Je kan de verschillende symbolen van twee affiches uitknippen en je kan er een *memospel* van maken.
Bijvoorbeeld, een kind draait twee kaartjes om met het symbool appel, je zoekt en doet een fijne activiteit met de kinderen rond het thema ecologie.
<http://www.leapfrog.com/en-us/learning-path/activities/make-a-birdhouse-kids-activity>
- ✓ Je kan de verschillende symbolen van de affiche uitknippen en plaatsen op een *ganzenbord* (<http://www.spelregels-online.nl/spelregels/ganzenbord.pdf>).
Bijvoorbeeld, een kind gooit met de dobbelsteen en eindigt op een vak met het symbool auto, je zoekt en doet een fijne activiteit met kinderen rond het thema repareren.
<https://greenwayoflife.wordpress.com/2012/02/18/72-stoppen-kan-jij-ook/>
- ✓ Een variant voor het traditionele ganzenbord is het spelen met een *kleurendobbelsteen*.

3.2 De kinderen

3.2.1 Voorlezen

Wie herkent het niet? Je zet je in de opvang in een hoekje en je neemt een groot prentenboek. Vijf tellen later is je schoot te klein voor de 3 kinderen die er plaats willen nemen en hangt er nog een vierde over je schouder om ook mee te kijken en te luisteren. Kinderen houden van voorlezen.

Enkele suggesties met telkens een verwijzing naar één van de definities:

365 pinguins van Jean-Luc Fromental

In de loop van het jaar worden bij een familie 365 pinguïns afgeleverd, maar wie zou hen die sturen en vooral: waarom?

Leeftijd	Thema
+8 jaar	

Het grote boek van Akimbo van Alexander McCall Smith

Drie verhalen over Akimbo. Hij woont in Afrika. Zijn vader werkt in een wildpark en soms mag Akimbo met hem mee. Zo redt hij bijvoorbeeld olifanten van een bende stropers.

Leeftijd	Thema
+8 jaar	

Mr. Finney en de wereld op zijn kop van Laurentien van Oranje

Mr Finney wordt nieuwsgierig naar de wereld buiten zijn tuin. Hij gaat op reis en ontmoet allerlei dieren en ontdekt dat de wereld niet overal even mooi is. Maar hij leert ook dat het helpt om vragen te stellen en dat oplossingen soms dichterbij liggen dan je denkt.

Leeftijd	Thema
+6 jaar	

Duurzame oma van Sjoerd Kuyper

Bennie en Louise hebben een belangrijke vraag: Hoe lang is oma eigenlijk houdbaar?

Leeftijd	Thema
+6 jaar	

De Lokkerbolletjes van Elisabeth Mollema

Noortje en Hugo verhuizen naar een oude caravan op een modderig veldje in De Achterhoek. Om geld te besparen wil hun vader 'groen' gaan leven, maar Noortje en Hugo verlangen terug naar hun oude, luxe leven, toen ze in een enorme villa in het Gooi

woonden. Maar dan wordt Nienke, de nieuwe vriendin van Noortje, ernstig ziek.
Met tips om zelf groen te leven.

Leeftijd	Thema
+8 jaar	

Pluk Redt de dieren van Annie M.G. Schmidt.

Leeftijd	Thema
+6 jaar	

Help mijn iglo smelt

Kun je het je voorstellen? Je dochter heeft vijf uur tevergeefs naar water gezocht en is bang dat jij boos op haar bent omdat ze niet in haar opdracht is geslaagd. Dat gebeurt Halima uit Help, mijn iglo smelt!. Gelukkig is Halima's vader niet boos op haar. Hij weet zelf ook dat de woestijn waar ze wonen steeds droger wordt.

Leeftijd	Thema
+10 jaar	

Gloob & Teo Bloem van Gunther Segers

Een duurzaam en fleurig voorleesboek voor de jongste kleuters, rond duurzaamheid, creatief denken, klimaatverandering en ecologie.

Leeftijd	Thema
kleuters	

Muis ontdekt de natuur van Lucy Cousins

Muis trekt de natuur in en ontdekt een eend die zit te broeden, bloemknoppen die opengaan en nog veel meer.

Leeftijd	Thema
kleuters	

Het grote avontuur van Billy en Bonnie van Gunther Segers

Een smakelijk verhaal rond voedselverspilling.

Leeftijd	Thema
+8 jaar	

Voorleesboek 'De Vuilnisbak Makkers'

Het verhaal vertelt de spannende avonturen van enkele verpakkingen die in een verlaten school op zoek gaan naar de juiste afvalbak. Ze komen er de gekste dingen tegen en leren er samen met de lezertjes over sorteren en recycleren. De Vuilnisbak Makkers is een productie van Fost Plus in samenwerking met verschillende afvalintercommunales, waaronder EcoWerf (http://www.ecowerf.be/nl/getpage.asp?i=23#Pak_je_afval)

Je kan het verhaal ook online lezen en beluisteren: <http://www.vuilnisbakmakkers.be/>.

Het voorleesboek met harde kaft en cd kan je bij EcoWerf uitleenen. Voor kinderen kan je een giveaway bestellen: een boekje met het verhaal dat ook spelletjes en knutselpagina's bevat. Daarnaast kan je het spel 'De Vuilnisbak Pakkers' aanvragen en een kwartetspel: [meer informatie](#)

Leeftijd	Thema
Alle leeftijden	

Stripboekje 'Droom jij ook van recyclen?'

Een tof boekje met stripverhaaltjes en spelletjes van 8 bladzijden over sorteren en recycleren bedoeld voor leerlingen van de 2e en 3e graad van het lager onderwijs.

<http://www.ecowerf.be/nl/getpage.asp?i=23#Boekje%20en%20kwartet%20Vuilnisbak%20Makkers%20en%20Vuilnisbak%20Pakkers>

Leeftijd	Thema
+8 jaar	

Korte sorteerhandleiding

begeleiders

Folder (1 248 kB pdf-bestand) met sorteertips voor huishoudelijk verpakkingsafval met extra info over het waarom van de sorteerregels.

Leeftijd	Thema
Begeleiding	

3.2.2 Rijmen is fijn

Samen de gezonde boodschap uitspreken, samen duurzame waarden en normen proclameren of de dag beginnen met een inspirerend gedicht in thema, wat is er leuker? Hieronder enkele voorbeelden! Maar jullie kunnen zelf vast ook nog mooiere verzen en gedichten maken rond recyclen, opnieuw gebruiken, delen, repareren, ...! Laat jullie pen de vrije loop! Misschien kan je er wel een heus stripboek van maken of een gedichtenbundel of je duurzame opvangvisie uithangen aan de voordeur, opgeleukt met tekeningen van de kinderen?

✓ OPRUIMEN

lollystokje of een prop
maak geen rommel
ruim het op
appelschillen, lege zakken,
doe ze in de afvalbakken

✓ AFVAL

Het bos is nu leeg, de mensen zijn weg.
Maar wat ze hier deden, dat kan echt niet meer, zeg!
Restjes van eten en veel vieze troep.
Doosjes en blikjes, een zak zonder snoep.
Een heel oude zetel, die niemand nog wil,
een matras en een fiets, een WC. zonder bril.
Het afval dat stapelt men hier zo maar op.
Het is tijd dat we zeggen: "Hou daar nu toch mee op!"

✓ AFVAL

Afval, afval,...overal
in beken en heelaal.
Het is slecht voor lucht, grond en water,
en voor onze kinderen later!
Sommige mensen zijn echt idioten,
ze gooien afval in de sloten.
Anderen gooien het hier en daar
dan liggen de straten vuil, nietwaar?
Onze lucht die stinkt.
Laat ons proper zijn, dat blinkt!
We ruimen alles op.
Zo klimmen we naar de top!
IJzer, plastic, papier...apart is fijn.
Zo houden we de afvalberg klein.
Wees eens goed voor het milieu,
wij zijn al dat afval beu!!!

✓ AFVALVERS

kauwgom
schillen
peuk
banaan,

blik
papiertjes
cellofaan,
klokhuis
beker
plastic zak,
allemaal in de afvalbak

3.2.3 Liefde voor muziek

Of zingen jullie liever samen? Samen zingen geeft immers positieve energie! Enkele tips voor liedjes binnen het thema.

- ✓ De vuilnisman : http://www.npo.nl/de-vuilnisman/25-07-2012/WO_NTR_426014?ns_linkname=&ns_source=npo-shortener
- ✓ Jij Wereldverbeteraars : <https://www.youtube.com/watch?v=9NvzsyZ0T1E>
- ✓ Sing for the Climate : <https://www.youtube.com/watch?v=CfU3fK0RG5k>
Herinneren jullie je de oproep van Nic Balthazar nog om over heel België te zingen voor het klimaat? Wij zijn ervan overtuigd dat jullie dat jullie daar in buitenschoolse kinderopvangstijl een nog betere versie van kunnen maken!
Voor wie wil proberen, de instrumentale versie:
<https://www.youtube.com/watch?v=YTYLYw3etLc>
- ✓ Denk na wat je doet : <https://www.youtube.com/watch?v=99p0JnsCJUw>
- ✓ Laat ons een bloem : <https://www.youtube.com/watch?v=71wghw75fQs>
- ✓ Too much of everything van Admiral Freebee:
<https://www.youtube.com/watch?v=YdIBLhKveyM>

3.2.4 Filosoferen

Volgens de Oostenrijkse pionier Daniela Camhy betekent filosofie voor kinderen hen kritisch, creatief en met zorg voor sociale rechtvaardigheid en ecologie te leren denken. Filosoferen met kinderen biedt aan kinderen een instrument om zich uit te drukken, richting te geven aan hun gedachten en gevoelens. Het gaat erom kinderen zelf te leren nadenken en ontdekken. Als volwassene moeten we kunnen openstaan voor de ideeën van kinderen, wat niet altijd evident is. Het gangbare model richt zich op kennisoverdracht eerder dan op kritische reflectie. Dat is jammer, want zo laten we heel veel potentieel onbenut. Kinderen kunnen je heel erg verrassen met hun vragen en inzichten. Ze openen niet zelden nieuwe wegen die wij door onze ingesleten routines hebben afgeblokt.

Filosoferen, redeneren en argumenteren zijn processen die kinderen weerbaarder maken en hen zelfvertrouwen en een kritische geest geven. Het is van groot belang dat álle jongens en meisjes daar toegang toe hebben en dat niet alleen de zonen en dochters uit elitaire families leren denken en communiceren.¹

We geven hierbij enkele inspirerende stellingen die kinderen kunnen uitdagen om na te denken over ecologie en duurzaamheid:

- *Als er op de wereld geen mensen zouden leven, dan zou de aarde in betere staat zijn en zou de aarde langer bestaan.*
- *Dieren vervuilen de aarde niet, mensen wel.*
- *Sorteren en recyclen zijn niet nodig, het afval is er hoe dan ook.*
- *Het is niet nodig om minder verpakkingen te kopen, ze worden toch gemaakt, of je ze nu koopt of niet.*
- *Grote bedrijven moeten verplicht worden om minder te vervuilen.*
- *Autorijden moet duurder worden, de trein nemen moet goedkoper worden.*
- *Het heeft geen zin om als individu te recyclen in België als grote bedrijven in andere landen zoveel vervuilen.*
- *Eten weggooien is heel erg, er zijn elders in de wereld mensen die sterven van de honger.*
- *Ik hoef geen cadeautje voor mijn verjaardag, want dat is toch weer iets nieuws.*
- ...

3.2.5 Expressieve prikkels

Showtime!	
Je hebt kinderen en begeleiders die helemaal warm worden van de show te stellen, toneel te spelen, het podium in te nemen,.... Je hebt er ook die ongelofelijke kostumiers blijken te zijn of die kunstwerkjes kunnen maken van de set. Er zijn er die graag organiseren en zorgen voor de inkomtickets en de nodige zitplaatsen en er zijn er die liever in de zaal plaatsnemen en kijken naar de showbeesten. Allemaal welkom! Het thema 'Opnieuw' leent zich uitermate tot geweldige ideeën voor toneelspel. Laat de kinderen vooral zelf een verhaallijn bedenken, een ludieke titel, enkele uitgesproken personage, kostuums ontwerpen (met recyclagemateriaal uiteraard ;)), Veel speelplezier! Enkele mogelijke titels: - Schattentocht op de afvalberg - Kapot of pakot? - Vuilnisman aan zee - Papier hier, papier hier - Bloembloem - Samen spelen, samen delen Meer inspiratie: https://www.fostplus.be/sites/default/files/Files/Scholen/actie16.pdf	

¹ <http://vzwzin.be/vzw%20Zin-Artikel-Filosferen%20met%20kinderen-Camhy%20Daniella.pdf>

3.2.6 Spelprikkels

✓ Ten Afval – Groepsspel Leeftijd: vanaf 6 jaar Grootte groep: verschillende versies van het spel beschikbaar afhankelijk van de grootte van de groep (meer of minder dan 80 personen) Alle spelers starten dit spel als een stuk verpakkingsafval. Ze worden gesorteerd in teams van plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons, glas en papier-karton. Elk team probeert zichzelf tot een nieuw product te recyclen. De weg daarheen ligt vol onverwachte opdrachten en uitdagingen. https://www.fostplus.be/nl/sorteren-recycleren/scholen-jeugdbewegingen/ten-afval-groepsspel-en-spelcontainer	
Ten Afval – Spelcontainer Leeftijd: vanaf 6 jaar Grootte groep: de spelen kunnen in kleine groepjes gespeeld worden De 'spelcontainer' is een brochure die een mix bevat van kleine en grote spelen en activiteiten. Gesorteerd volgens leeftijd en allemaal met afval in de hoofdrol. https://www.fostplus.be/sites/default/files/Files/Jeuqdbeweging/tenafval_spelcontainer_def_nl.pdf Een greep uit de spelletjes die je moet gaan bekijken: - Het symfonisch afvalorkest - De grote verschrikkelijke zwerfvuilhoop - Oscar en de vuilnisbest - Vuilnismannen gezocht - Buitenaards papier - Knabbeltje tussendoor - ... Ook vind je er een mogelijke inleiding van een heel weekthema 'In zak en as'. Jan met de Petfles en Yvonne Drankkarton zitten in zak en as. De afvalberg naast hun tuin wordt steeds groter en groter. Af en toe wordt er zelfs iets in hun mooie tuin gegooid. Hoe kan die berg verdwijnen? → Lees het in de Spelcontainer!	
Sorterrace – om ter snelst sorteren Leeftijd: vanaf 6 jaar Grootte groep: de groep moet in min 2 groepjes verdeeld worden De kinderen worden verdeeld in groepen en houden een wedstrijd. Ze sorteren om ter snelst afval. https://www.fostplus.be/sites/default/files/Files/Scholen/actie5.pdf	

'Pmd Oké'-spel	
Leeftijd: vanaf 6 jaar Grootte groep: spel kan in klein groepje gespeeld worden Dit spel heeft tot doel om de sorteerkennis van de spelers te testen. Er zijn dertig magneten waarop afval staat afgebeeld. De magneten met afval dat in de pmd-zak mag, zullen blijven kleven, de andere magneten niet. Dit is een ideale gelegenheid om sorteervedstrijdjes te organiseren! http://www.ecowerf.be/nl/getpage.asp?i=23#Pmd-Ok%C3%A9_spel	
Sorteespel 'Recymania'	
Leeftijd: vanaf 6 jaar Grootte groep: 4 à 5 kinderen per begeleider Recymania leert je met handen en voeten sorteren. Letterlijk! Sorteert de opgegeven afvalmaterialen in de juiste afvalbak (pmd, papier&karton, huisvuil, gft of glas) door met je handen of voeten het juiste antwoord te kiezen op de spelmat. Opletten dat je niet omvalt! Een maniakaal tof spel! http://www.ecowerf.be/nl/getpage.asp?i=23#sorteespel_recymania	
Spel 'Pak-je afval'	
Leeftijd: vanaf 6 jaar Grootte groep: elk spel kan in klein groepje gespeeld worden Het spel bevat 3 spelvormen. Een eerste spel laat de kinderen de afvalberg van elke Vlaming visualiseren en doet hen stilstaan bij de verschillende afvalsoorten en wat ermee gebeurt. Het belang van afvalvoorkoming wordt duidelijk. De afvalquiz legt de link tussen levensstijl en afvalproductie. Door het luisteren naar fragmenten uit levensverhalen achterhalen de kinderen bij welke (fictieve) persoon een bepaalde vuilniszak hoort. Het derde spel verstrekt de eerste hulp bij afvalvoorkoming. Via een plattegrondspel komen ze tot concrete afspraken om het groepsafval te beperken. http://www.ecowerf.be/nl/getpage.asp?i=23#Pak_je_afval	
Kooksessie met receptenboekje met sorteerwijzer 'Kotkost'	
Leeftijd: vanaf 6 jaar Grootte groep: 4 à 5 kinderen per begeleider In dit digitale boekje staan 14 hapklare recepten, inclusief sorteerwijzer voor de lege verpakkingen van alle ingrediënten. Je kan het boekje digitaal doorbladeren of de pdf downloaden (3,45 MB pdf-bestand).	
Waar zitten die wijsneuzen? Organiseer eens een natuurquiz!	
Leeftijd: vanaf 6 jaar Grootte groep: de groep moet in verschillende kleine groepjes verdeeld worden - o https://www.spelensite.be/spel/natuurquiz-meerkeuzevragen - o http://www.wbe-deurne.nl/files/kids/natuurkwis-2.pdf	

o http://www.samenspelopdebso.nl/static/documents/SamenspelopdeBSO - Quizvragen - Natuur - Dieren.pdf	
o http://www.samenspelopdebso.nl/static/documents/SamenspelopdeBSO - Quizvragen - Natuur - Planten Quiz.pdf	

Zet een recyclage-‘Vlaamse Kermis’ op poten.	
Leeftijd: kleuters Grootte groep: de spelen kunnen in kleine groepjes gespeeld worden Maak een kegelspel van petflessen gevuld met een beetje water of zand; lege conservenblikken voor de ballenkraam; bouw een frituur of snoepjeskraam van een grote kartonnen doos; gooi met ringen naar gevulde petflessen; bouw een toren van WC-rolletjes, ...	

3.2.7 Creatieve Pikkels

Beestenblik	
✓ Zijn jullie oude boerderijbeesten of superhelden ‘kapot’ gespeeld? Hebben ze hun kleur verloren? Missen ze aantrekkingskracht? En hebben jullie dan ook nog eens massaal appelmoes uit glazen potten gegeten? Misschien kunnen ze samen een nieuw leven beginnen als vrolijke voorraadpotten? http://www.ladylemonade.nl/diy-beestenblik/ 	

Van drankkarton tot voederbakje	
Doe de vogels een plezier nu de winter al stilletjes komt aankloppen. https://www.fostplus.be/sites/default/files/Files/Scholen/actie10.pdf	

Papier scheppen	
Wie herkent het niet? Een uitpuilende papierbak met half-afgewerkte tekeningen, een dozijn reclameblaadjes, fout afgeprinte pagina's, oude kapot geknipte tijdschriften, ... Bewaar ze en maak er nieuwe creaties mee door gerecycleerd papier te scheppen. Zie: https://www.fostplus.be/sites/default/files/Files/Scholen/actie11.pdf Wie herkent het niet? Een uitpuilende papierbak met half-afgewerkte tekeningen, een dozijn reclameblaadjes, fout afgeprinte pagina's, oude kapot geknipte tijdschriften, ...	

Bewaar ze en maak er nieuwe creaties mee door gerecycleerd papier te scheppen. Zie: https://www.fostplus.be/sites/default/files/Files/Scholen/actie11.pdf Tip: Maak een affiche op zelfgeschept papier als aankondiging voor jullie ruilbeurs/toneelstuk/... . Maak een duurzame gedichtenbundel op zelfgeschept papier. Of maak een tentoonstelling met papiercreaties voor kinderen, ouders en begeleiding! p.s. om minder onnuttige reclameblaadjes in de brievenbus te krijgen (en zo de boomkapperij te sparen), kan je bij de post stickers krijgen om op je brievenbus te plakken! p.s. om niet te blijven zitten met die half-afgewerkte tekeningen, kan je ervoor zorgen dat kinderen hun naam op hun tekening schrijven. Verzamel de tekeningen in een centrale kist en geef de kinderen 's anderendaags hun tekening terug alvorens een nieuw leeg blad of kleurplaat aan te reiken. Ook dat helpt het milieu!	
--	--

Een portemonnee uit een sap- of melkpak https://www.youtube.com/watch?v=UWfm4uneVv4	
--	--

Wat kan dienen als bloempot of vaas? Een blikje, een conservenblik, een glazen bokaal, een oude laars, verfblikken, en zoveel meer! Pimp ze met verf, stempels, gescheurde oude servetten, stofjes of tijdschriften, prik er gaatjes in, http://www.iloverecycling.nl/galerie.html	
--	---

Plastic fles of kunst?	
     Neem een kijkje bij google.com of pinterest.com en zoek naar termen als recyclen en knutselen en je vindt ontelbaar veel leuke ideeën om materiaal te gebruiken in een super leuke creatieve activiteit.	

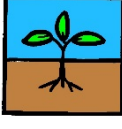
http://schrijf.land/2313/alles-over-petflessen-petflesrecycling-upcyling-hergebruik-en-handige-tips http://www.studiojean.nl/knutselen-met-afval-in-de-bomenbuurt-den-haag/	
--	--

Meesterlijke monsters	
Pluis je zolder/materiaalkast/knutselkelder eens uit. Verzamel al het (knutsel)materiaal waar je maar 1 of enkele stukjes van hebt (en dat je dus toch nooit uithaalt bij een activiteit). Zoek ook actief naar recyclagemateriaal (flessen, blikjes, stoppen, kurken, yoghurtpotjes, oude schoenen, stof, ...) of natuurlijke materialen (stokjes, noten, blaadjes, mos, boomschors, hout, ...). Geef de kinderen eerst de opdracht om hun allergekste monsters of dieren te tekenen. Laat hen een superkracht geven aan hun helden en deze kracht er ook bij tekenen. Bied vervolgens alle verzamelde zolder- en kelderschatten aan, en laat de kinderen hun eigen getekende supermonsters of -dieren namaken in 3D. De moeite om nadien een mooie tentoonstelling van te maken!	

Maak-je-eigen-kledinglabel	
Wat doe je met kapotte kleding? Zeker niet weggooien! Zamel ze in en organiseer een naaicafé. Laat de kinderen hun eigen kleding ontwerpen, knippen uit de kapotte stukken en aaneen naaien. Zoek vervolgens vrijwillige modellen onder de kinderen en organiseer een echte modeshow in de opvangstijl. Pret verzekerd!	

3.2.8 Doe-het-zelf Prikkel

Rommel- of ruilmarkt	
Organiseer een eigen rommel- of ruilmarkt met leuke standjes, waarbij kinderen eigen spullen kunnen ruilen met elkaar. Dit kan zowel met oude spullen van thuis of zelfgemaakte kunstwerken/gebruiksvoorwerpen die in de loop van de week werden geknutseld.	

Herstelatelier of repaircafé	
Bouw een eigen herstelatelier of repaircafé uit waar de kinderen allerlei dingen kunnen herstellen. In heel wat steden en gemeentes organiseren verschillende buurtorganisaties een Repair Café. Dit is een gratis toegankelijke bijeenkomst, waarop buurtgenoten elkaar op vrijwillige basis helpen bij het herstellen van allerhande voorwerpen. Dit gaat van kleding tot elektrische apparaten, meubels en zelfs fietsen en computers. Bezoekers nemen van thuis kapotte spullen mee en gaan samen met de (vrijwillige) deskundigen, zoals elektriciens, naaisters, timmerlieden... aan de slag. Tover dit concept om tot een leuke activiteit voor kinderen. Ze brengen kapotte sokken mee, naaien een knop terug aan een oude jas, geven een oude teddybeer een nieuw leven door er een oor terug aan te naaien, ze lappen oud speelgoed terug op met lijm, schaar en plakband, enz. Prutsen aan oude elektrische toestellen kan ook heel fijn zijn, met een schroevendraaier uit elkaar halen en je fantasie gebruiken om er iets anders, nuttigs mee te maken. Of het opnieuw zal werken zoals voorheen, dat is een andere zaak... bijzaak!	
Geefwinkel	
Organiseer een geefwinkel en laat de kinderen allerlei bruikbare spullen verzamelen om te geven aan elkaar of aan andere bezoekers uit de buurt. Zijn er heel wat spullen over, schenk ze dan vb. aan het lokale kringloopcentrum, een goed doel, een actie, ... Maar let op, het is niet de bedoeling om je oude brol op die manier kwijt te spelen. We geven alleen weg wat nog heel en bruikbaar is.	
Verklein je afvalberg	
Neem een foto van de wekelijkse afvalberg (vb. de vuilzakken) en doe allemaal samen een inspanning om aan het einde van de 'Opnieuw-week' een kleinere vuilbakhoop over te houden. WWF (www.wwf.be/ecotips) geeft enkele adviezen voor minder afval: - Geef de voorkeur aan producten met zo weinig mogelijk verpakking. - Vermijd individueel verpakte koekjes. - Koop liefst groenten per gewicht. - Geef de voorkeur aan recycleerbare en retourverpakkingen boven wegwerpverpakkingen (zoals schaaltjes in piepschuim). - Gebruik minder plasticflessen door kraantjeswater te drinken. Je kan het filteren of laten staan om de chloorgeur te laten verdwijnen. - Weiger plastic tasjes als je gaat boodschappen doen en kies voor een herbruikbare (stoffen) tas. - Investeer in kwaliteitsartikelen die langer meegaan. - Vermijd wegwerpartikelen: zakdoekjes, fotocamera's, plastic of kartonnen borden en bestek. Gebruik een vaatdoek of een spons in plaats van keukenpapier.	

- Kleef een sticker op de brievenbus om reclamedrukwerk te weigeren. - Zorg ervoor dat je zoveel mogelijk kan hergebruiken, zodat je het niet moet weggooien: papier gebruik je aan beide kanten, kranten zijn er ook om mee te knutselen, lege conservenblikken zijn ook bekers om kwasten uit te wassen, ... - Zet de namen van de kinderen op hun tekeningen. Laat ze 's anderendaags verder tekenen op hetzelfde papier.	
--	--

Bereken je eigen voetafdruk	
Bereken je eigen voetafdruk op http://voetzoekersjunior.wwf.be/ . Op deze website kunnen kinderen vanaf 10 jaar checken welke betekenis hun leven heeft op deze wereld.	

Duurzaam verplaatsen	
Weg met de auto, we focussen deze week op de fiets, de step, de trein, te voet, enz. We leren kinderen het belang van duurzaam verplaatsen en proberen in de mate van het mogelijke de auto of de bus te vermijden. Een uitstapje met de trein staat misschien op het programma? Of een fietsactiviteit? Uiteraard vraagt dit specifieke aandacht voor veiligheid, maar voor de kinderen is dit zeer fijn! Misschien kan er een kijkje genomen worden achter de schermen van de plaatselijke Kringwinkel? Of staat een bezoekje aan het containerpark op het programma? (hier zijn ongetwijfeld toffe objecten te vinden voor in het repaircafé!)	

Bouw een kamp	
Bouw een kamp of een snoezelruimte en gebruik daarvoor oude lakens, kussens, wasspelden, dekens, knuffels, en zoveel andere reeds gebruikte maar supergezellige en nog steeds bruikbare materialen. Of maak een stoer kamp met takken, grote kartonnen dozen, oude meubels, enz.	

Afvalstraat	
EcoWerk heeft vier afvalstraten ter beschikking die gratis ontleend kunnen worden voor het selectief inzamelen van afval (pmd, papier en karton, gft en/of huisvuil) op evenementen zoals bijvoorbeeld een buurtfeest of een opendeurdag van je opvang. http://www.ecowerf.be/nl/getpage.asp?i=23	

Installeer een ruilkast/ deerkast	
Ouders, medewerkers en kinderen brengen nog goed bruikbaar speelgoed, boeken, kinderkledij, knuffels, schoolspullen ... mee en plaatsen deze in de kast. Wil je hiervan graag iets meenemen? Breng dan op jouw beurt een ander speelgoedje mee en plaats het in de kast. Je kan categorieën afbakenen (bvb. speelgoed 3-6j, spelletjes 6-12 jaar, kleren, schoolspullen, ...) of enkele 'spelregels' erbij hangen (vb. de spullen die na 4 weken niet zijn meegenomen worden naar de kringwinkel gebracht, geen kapotte spullen, ...). http://ruiltmee.be/	

3.2.9 Kook Prikkel

Duurzaam omgaan met eten en drinken	
Toon het belang van duurzaam omgaan met eten en drinken en geef er deze 'Opnieuw-week' extra aandacht aan. Gooi niets weg en gebruik alle overschotten of restjes in een heerlijk alternatief: - oude groenten worden gesneden en vormen een lekkere soep - fruit dat er niet meer al te lekker uit ziet om in te bijten, belandt in een heerlijke smoothie - in de mate van het mogelijke worden restjes van de vorige dagen geserveerd als een 'buffet' van hapjes (als dat niet kan voor het middagmaal, dan maar voor het vieruurtje). Wist je trouwens dat quiches oorspronkelijk tot doel hadden een hartige taart te zijn van overschotjes? - zorg dat er geen grote stukken fruit in de vuilbak belanden en geef fruit in stukjes - gebruik seizoensgroenten en – fruit http://www.velt.nu/groentekalender Deze ideeën zorgen voor heel wat leuke kookmomenten samen: fruit en groenten snijden, fruitsla maken, soep koken, enz. 	

Lokale producten	
Wees alert voor je ecologische voetafdruk en kies zoveel mogelijk voor lokale producten: koopt fruit en groenten bij de boer uit de buurt, kies voor Belgische producten in de supermarkt, gebruik eieren van scharreלקippen, enz.	

3.3 De ouders

We vermeldden het al in de inleiding, het blijft een belangrijk aandachtspunt om ouders te betrekken bij de activiteiten en de werking van de buitenschoolse kinderopvang. En we doen dan ook met plezier wat extra moeite om tijdens de Week van de Buitenschoolse kinderopvang niet alleen kinderen maar ook hun gezin te bereiken.

Betrek de ouders bij de doe-het-zelf-prikkels	
Vraag aan ouders om hun kinderen te helpen zoeken naar oud, bruikbaar speelgoed om te ruilen, een gescheurde broek die opgelapt kan worden in het herstelatelier, boeken die een nieuw leven kunnen krijgen in de kringloopwinkel, oude lakens voor een snoezelkamp, oude elektrische apparaten en plastic flessen of blikjes om mee te knutselen, enz. Vraag aan ouders om enkel bruikbaar materiaal mee te geven. We willen immers recyclen en duurzaam omgaan met materiaal. We maken er geen containerpark van! Leg hierbij jullie visie en bedoeling goed uit!	
Nodig ouders uit	
Nodig ouders uit om deel te nemen aan de rommelmarkt of geefwinkel en samen met de kinderen standjes op te zetten en materiaal te ruilen in andere standjes. Je kan er een uitgebreid evenement van maken met zelfgemaakte soep en smoothies. Laat je fantasie de vrije loop en organiseer samen met de ouders en de kinderen een buurtfeest met allerlei leuke activiteiten rond recyclen en duurzaamheid in de samenleving.	
Knutselworkshop	
Ouders kunnen knutselworkshops geven waarbij allerlei materialen een tweede leven krijgen en opnieuw gebruikt kunnen worden (inspiratie vind je hierboven bij creatieve prikkels) of helpen met naad en draad tijdens een herstelatelier. Bevrage de talenten en de goesting bij de ouders en nodig hen uit om deze te delen met de kinderen.	
Installeer een ruilkast/ deeltkast.	
Ouders, medewerkers en kinderen brengen nog goed bruikbaar speelgoed, boeken, kinderkledij, knuffels, schoolspullen ... mee en plaatsen deze in de kast. Wil je hiervan graag iets meenemen? Breng dan op jouw beurt een ander speelgoedje mee en plaats het in de kast. Je kan categorieën afbakenen (bvb. speelgoed 3-6j, spelletjes 6-12 jaar, kleren, schoolspullen, ...) of enkele 'spelregels' erbij hangen (vb. de spullen die na 4 weken niet zijn meegenomen worden naar de kringwinkel gebracht, geen kapotte spullen, ...). http://ruiltmee.be/	

Recyclagetentoonstelling	
Laat ouders jullie recyclagetentoonstelling bezoeken. Maak samen met de kinderen gedurende de week een heleboel recyclagekunst (meesterlijke monsters, gepimpte borden, papiergeschepte kunstobjecten, voerblikjes, uiteengevozen oude radio's die plots kapstokken zijn, ...). Maak foto's van jullie afvalspel en kookactiviteiten. Noteer quotes van tekenende of filosoferende kinderen. Hang enkele zelfgemaakte gedichten op. Bereid een toneeltje voor. Repareer oude beren. Stel op het einde van de week alles tentoon. En laat de ouders (en waarom ook niet de buurt?!) mee genieten van al het gerecycleer, gerepareer en geef! Opnieuw en opnieuw en opnieuw!	

3.4 De buurt

Het betrekken van de buurt bij de activiteiten en de werking in de buitenschoolse kinderopvang blijft eveneens een belangrijk aandachtspunt. Daarom doen we graag extra moeite om tijdens de Week van de Buitenschoolse kinderopvang de hele buurt te bereiken.

Speelgoed- en/of boekenruilkast	
Installeer een speelgoed- en/of boekenruilkast in je opvang. Iedereen die zelf een boek of stuk speelgoed cadeau geeft, mag een ander kiezen!	
Bezoek een containerpark	
Breng een bezoek aan het containerpark of een verbrandingsoven. Of neem eens een kijkje achter de schermen van de kringwinkel.	
Ruim zwerfafval op in je buurt!	
Samen zorg dragen voor de natuur, creëert een positief bewustzijn voor het milieu. Jong geleerd is oud gedaan! https://www.fostplus.be/sites/default/files/Files/Scholen/actie18.pdf	

Bib	
Ga eens langs bij de lokale bibliotheek . Geen plek te vinden waar zoveel boeken worden gelezen door honderden mensen.	
Samen delen	
Kijk om je heen en ontdek welke andere opvangorganisaties of buurtorganisaties samen met jullie een ruilmarkt of een geefwinkel willen organiseren. Zo kan je meer mensen bereiken en de kinderen kunnen er voluit voor gaan.	
Organiseer een rommelmarkt	
Organiseer een rommelmarkt voor buurtbewoners en maak dit bekend in je buurt. De kinderen kunnen hun oude spullen of zelfgemaakte knutselwerkjes verkopen of ruilen. De opbrengst gaat vb. naar een kringloopwinkel of een goed doel.	

3.5 Het team en de opvang

Als medewerker in de opvang word je ook uitgedaagd om extra oog te hebben voor duurzaamheid en ecologie. Hoe meer je er zelf in gelooft en de vele ideeën ook consequent in de praktijk omzet, hoe meer oprecht en authentiek je invloed zal zijn op de kinderen. We geven hierbij enkele inspiratiebronnen. Aarzel niet om er een kijkje naar te nemen en de kinderen en de ouders er ook bij te betrekken.

Beheer het afval in je opvang	
https://www.fostplus.be/nl/sorteren-recycleren/scholen/lagere-school http://www.betersorteren.be/ Via deze website kan je jezelf testen op je sorteergedrag en leer je waar je aandachtspunten liggen.	
Leg een eigen(moes) tuintje aan	
En laat de kinderen helpen bij het moestuinplan, de aanleg en het onderhoud. Zo leren ze de waarde van de natuur als van jongs af aan kennen. https://www.fostplus.be/sites/default/files/Files/Scholen/actie20.pdf http://www.tuinadvies.be/artikels/starten_met_een_moestuin.htm http://www.intratuin.be/buiten/kweken-oogsten/hoe-kan-ik-een-moestuin-beginnen/	
Leg een eigen composthoop aan	
Leg een eigen composthoop aan en sensibiliseer de kinderen om dit actief te gebruiken en zo groen afval te sorteren. Heb je geen plaats voor een composthoop? Kies dan voor een groene bak van Ivago. http://www.ivarem.be/userfiles/file/downloads/composter/7%20tips%20composter.pdf http://www.ecowerf.be/externe_publicaties/OVAM/Flyer_OVAM_Hoe_maak_je_compost.pdf?cf0fe0 https://www.youtube.com/watch?v=dxH0qdF9zYM http://www.ecowerf.be/nl/getpage.asp?i=24	

4 Wedstrijd

Dit jaar verwachten we een spraakmakende **FOTO** met een omschrijving (max. A4) van hoe je met het thema 'Opnieuw' aan de slag bent gegaan.

Laat je inspireren door de ideeën in deze bundel, maar aarzel niet om zelf met een uitstekend, nieuw concept op de proppen te komen en onze jury van hun stoel te blazen!

Elke inzending wordt beloond met een leuke attentie. Laat je verrassen!

Hoe neem je deel?

- ✓ per locatie kan je max.1 foto inzenden,
- ✓ vermeld op de inzending de naam en gegevens van de voorziening en indien van toepassing ook de locatie.
- ✓ stuur **ten laatste op maandag 14 november 2016** naar **tinne.dekeyser@3wplus.be**

De winnaars worden einde november verkozen en via de regionale coördinator of koepelorganisatie op de hoogte gebracht. Zij krijgen een prijs die in het teken staat van 'Opnieuw'.

...

5 Promotiemateriaal

5.1 De affiche

Via jouw regionale coördinator of koepelorganisatie: gratis.

5.2 Vlaggen en spandoeken

Vlaggen en spandoeken (1,5m x 1,5m) zijn te koop voor 25 euro per stuk. Om vlaggen en/of spandoeken te bestellen, neem contact op met VVSG Steunpunt Kinderopvang (leen.walravens@vvsg.be) en vermeldt hierbij het aantal gewenste vlaggen en/of spandoeken, het leverings- en het facturatieadres.

Er zijn bij het uitzenden van deze inspiratiemap nog enkele vlaggen en spandoeken voorhanden. Wie snel bestelt, is dan ook zeker dat de vlaggen en spandoeken de opvang nog bereiken voor het eind van de zomer en dus zeker wapperen in de wind op de Week van de Buitenschoolse Opvang.

Wanneer de huidige reserve is uitgeput, kunnen wij dat niet garanderen.

6 Contactpersonen : Leden Vlaams Platform Buitenschoolse Opvang

Vertegenwoordiger Felies vzw

Elke Verdoodt, tel. 02 246 51 81

Vertegenwoordiger Landelijke Kinderopvang Stekelbees

Ann Van Damme, tel. 0476 93 65 93

Vertegenwoordiger KOMMA

Dina Librecht, tel. 0473 36 42 93

Vertegenwoordiger Limburgs Steunpunt Kinderopvang

Irène Bosmans, tel. 011 30 59 40

Joyce Gielen, tel. 011 30 59 25

Vertegenwoordiger SOM

Evelien Grefhorst, tel. 03 366 02 53

Bruno Van Wichelen, tel. 052 44 92 85

Vertegenwoordiger Vlaams Welzijnsverbond

Barbara Devos, tel. 02 507 01 42

Vertegenwoordiger VCOK

Ellie Kuipers, tel. 09 232 47 36

Vertegenwoordiger VVSG

Provincie West-Vlaanderen: Lien Libin, tel. 02 211 56 45

Provincie Oost-Vlaanderen: Annemie Nouwynck, tel. 02 211 56 73

Provincie Antwerpen: Ellen Wendelen, tel. 03 291 38 03

Provincie Vlaams-Brabant en Limburg: Leen Walravens, tel 02 211 56 76

Vertegenwoordiger Vlaamse Gemeenschapscommissie

Katrien Leenders, tel. 02 563 03 78

Marie Lindemans, tel. 02 563 03 56

Vertegenwoordiger IGO

Carina Kenis, tel. 016 29 85 45

Vertegenwoordiger SPK vzw / KIKO

Carine Breugelmans, tel. 0470 10 72 36

Vertegenwoordiger 3Wplus

Tinne De Keyser, tel. 02 467 11 68